

Artur Pawłowski

Tydzień na Roztoczu 2018 – zima

Aktualizacja: 14 IV 2018 r.

Roztocze to kraina wzgórz, śnieg zalegać tu więc będzie dłużej, niż w nizinnych regionach kraju. Pamiętam zimowy wypad na wzgórze Buczyna w rejonie Dziewięcierza, gdzie brodziłem w śniegu po kostki, podczas gdy w całej Polsce, a nawet w pobliskim Horyńcu, śniegu nie było wcale. Śnieg nadaje roztoczańskim lasom i wzgórzom wyjątkowego uroku, jednak nie można go lekceważyć. Zimą dzień jest krótki, a większość szlaków nie jest przetarta. W tych warunkach, szczególnie w przypadku odcinków prowadzących na otwartym terenie wierzchowin, odnalezienie właściwej drogi może być bardzo trudne. Ponadto, przy dużych opadach śniegu, problematyczne może być nawet samo poruszanie się do przodu, przynajmniej bez biegówek, czy rakiet śnieżnych. W zimowej wersji przewodnika koncentruję się raczej na krótkich ścieżkach dydaktycznych, które powinny dać się pokonać w każdych warunkach.

Jakież więc trasy warte są uwagi zimą?

1. **Ścieżka dydaktyczna na Bukową Górę w Zwierzyńcu**, znakowana kolorem *zielonym*, prowadząca przez Roztoczański Park Narodowy (Roztocze Środkowe). Wędrujemy przez buczynę karpacką i bór jodłowy. Latem jest tu pięknie, a zimą wprost bajecznie. Na szczyt powinno udać nam się wspiąć bez większych problemów. Natomiast zejście w stronę wsi Sochy może być kompletnie zawiane z potężnymi zaspami śnieżnymi na środku. Wtedy po prostu powracamy do Zwierzyńca tą samą drogą.
2. Ciekawy jest pełen wąwozów **las „Cetnar” w rejonie Kawęczynka** (Roztocze Zachodnie). Dojście z Kawęczynka za znakami *niebieskimi* pieszego szlaku centralnego. Właściwa ścieżka znakowana jest *biało-zielonymi* kwadratami (nie mylić z *biało-czerwonymi*, to inna trasa, prowadząca do Szczebrzeszyna). Długość 6 km, koniec przy tzw. Przystanku Kawęczynek.
3. **Ścieżka w rezerwacie „Czartowe Pole” w Hamerni**, pieszy szlak *czerwony* (Roztocze Środkowe). Miejsce wyjątkowej urody z wodospadami i ruinami ordynackiej papirni, a to wszystko w głębokiej dolinie rzeki Sopot.
4. W aspekcie roztoczańskich wodospadów wytrzymałym turystom można polecić **niebieski szlak "szumów" w Suścu** (Roztocze Środkowe). Liczy on wprawdzie 17 km, ale zaczynając wcześniej rano i przy umiarkowanym śniegu, powinno się udać go pokonać. Na tym szlaku zachować trzeba jednak w zimowych warunkach dużą czujność, odnoszącą się do oznakowania. Zdarzyło mi się kiedyś zgubić szlak, bowiem udałem się za wyraźnie przetartą ścieżką, którą uprzednio musiała przejść dość liczna grupa. Turyści ci jednak wcale nie wędrowali szlakiem i trzeba się było później wracać. Uwaga! Jeśli Tanew poniesie kładkę w rejonie Kościółka. Wtedy po prostu wrócimy do Suśca tą samą drogą.
5. **Krasnobród** (Roztocze Środkowe). Zimą szczególnego uroku nabiera **rezerwat "Św. Rocha"** i znajdująca się w nim, położona wśród bukowego lasu, drewniana kapliczka (obecna z 1943 r.). Aby tam trafić, z centrum Krasnobrodu udajemy się za szosą prowadzącą w kierunku Józefowa. Za zabudowaniami rozpoczyna się rozległa dolina. Jej przeciwległym skrajem prowadzi *biało-niebieska* ścieżka dydaktyczna, która w kierunku zach. prowadzi już prosto do rezerwatu. Ciekawostką jest park dinozaurów, które pojawiły się tu w 2011 r.
Warto także odwiedzić inny taki obiekt (będzie to łatwiejsze, bo znajduje się on przy szosie), czyli kapliczkę „na wodzie”. Postawiono ją w XIX w. w miejsce starszej. Woda z tutejszych źródełek przywróciła swego czasu zdrowie Marii Zamoyskiej (późniejszej Marysieńce Sobieskiej). Dojście od kościoła w Krasnobrodzie Podklasztorze Al. Najświętszej Marii Panny.
Sporym wyzwaniem (o ile omiemy wyciąg narciarski) może być zdobycie w zimowych warunkach **Chełmowej Góry**, ale za to widoki ze szczytu, szczególnie w kierunku południowym, przepiękne.
6. W przypadku Roztocza Południowego polecić można wyprawę do **Nowin Horynieckich i na wzgórze Buczyna** (z buczyną karpacką). W Nowinach, w dolince, przy pieszym szlaku *zielonym*, znajduje się bardzo ładna drewniana kapliczka z XIX w., postawiona nad

źródełkami (zimą woda ma tutaj wyjątkowy smak). Warto później udać się dalej szlakiem, prowadzącym do grupy głazów zwanej Świątynią Słońca. Jak się uda, można dojść nawet w rejon rezerwatu jałowców nieopodal dawnej stacji PKP Dziewięcierz i powrócić następnie do Nowin tą samą drogą.

7. Bardzo ciekawa będzie także **wycieczka na Goraje**, najwyższe wzniesienia Roztocza po polskiej stronie granicy. Dotrzemy tam z Huty Lubyckiej za znakami *czerwonego* szlaku pieszego.
8. Okolice **Jędrzejówki** (Roztocze Zachodnie). Do górnej części wsi prowadzi jedna z najbardziej widokowych szos Roztocza, poprowadzona grzbietem bezleśnej wierzchowy.
9. No i **kuligi**. Organizowane są one w wielu ośrodkach turystycznych Roztocza, np. w Zwierzyńcu, Krasnobrodzie, Suścu, czy Horyńcu. Lasy i wzgórza, oglądane z perspektywy sań, to wyjątkowe doznanie (trzeba się tylko ciepło ubrać). A perspektywa ogniska, kończącego zwykle kuligi, także nie jest bez znaczenia.
10. **Roztoczańska trasa kolejowa**. Zero wysiłku, a krajobrazy co chwilę się zmieniają. Pomiędzy Zawadą a Bełżcem możemy obserwować Wzgórza Szczebrzeszyńskie, przejechać przez Roztoczański Park Narodowy, zobaczyć Wał Huty Różanieckiej w rejonie Suśca i pokonać ciekawe odcinki leśne. Unikalny jest także odcinek z Hrebenego do Horyńca, trawersujący wzgórza w rejonie Dziewięcierza. Niestety, obecnie nie istnieje możliwość pokonania w całości tej trasy zimą. Codziennie jedynie na odcinku Zwierzyniec – Zamość (i to nocą) kursuje codziennie pociąg PKP Intercity „Hetman” relacji Wrocław - Zamość, a na odcinku Jarosław – Horyniec szynobusy Przewozów Regionalnych.

Podane tu propozycje wędrowek stanowią fragmenty tras opisanych bardziej szczegółowo na stronach: „Tydzień na Roztoczu – lato”, oraz „Tydzień na Roztoczu - wiosna i jesień”.

/C/ Copyright by Artur Pawłowski. Wszelkie prawa zastrzeżone.

W przypadku cytowania tekstów i kopiowania zdjęć proszę podać źródło (strona Roztocze Polskie i Ukraińskie, roztocze24.info).